

Nyolcvan-ezer fölött

Újabb állomáshoz érkezünk a helyi pártlapok szakadatlan fölfele ívelésében. Ma reggel a Délmagyarországi és a Csongrád megyei Hírlap 80 ezer fölött, pontosan 81 ezer példányban jelent meg, amelyből megyei testvérlapunkra 38 ezer 200 példány esik. Ez a Csongrád megyei sajtó történetében kimagasló, sőt az ország többi megyéjében is példátlan fejlődés nagy öröm számunkra. Örülünk annak, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt szimpatikus politikája népszerűt, benne megynék lakosságát is, mindenre odafigyelve, a világpolitikában tájékozódni kívánó, rohamosan fejlődő életünk helyi eredményei iránt is behatóan érdeklődő olvasóvá ébresztette. Az olvasottsági mutatókat, a magasra nőtt művelődési igényeket ismerve, biztosak vagyunk abban, hogy tovább lépünk előre és kicsiny, bár nagy lehetőségek előtt álló szűkebb pártlankban a százezres helyi lap példányszám elérése sem illúzió. A szegedi járásban még sokan nem járatnak újságot, mert bosszantó késedelmekkel kapnak kézhez. Szőregen — pedig Szőreg nem nehezen elérhető tanyavilág, hanem szinte Szegedhez tartozik — számos előfizető a lehetetlen kézbesítés miatt mondta le a Délmagyarországot, s lényegében igazuk van, bármennyire fájdalmas is ez nekünk, a lap készítőinek.

A postán múlik minden. A postától várjuk, hogy központi intézkedéssel, akár a kézbesítők jobb anyagi megbecsülése révén, elhárítsa a politikai szempontból is fontos újságolvasás akadályait.

N.

Gázszerelő részleg az IKV-nál

A földgázprogram, a lakások berendezéseinek földgázra történő átállítása rengeteg gázszerelői munkát igényel majd a városban. Közismert, hogy a földgáz bevezetése előtt az épületekben nyomáspróbát kell tartani és hiba esetén ki kell cserélni a hálózatot. Már ehhez is jó néhány szakember szükséges. Emellett a berendezések átalakítása, az égőfejek cseréje is hatalmas kapacitást fog lekötni. A város eddig sem állt túlságosan jól e téren. Meglehetősen kevés szakemberük van. A konvektorok és más berendezések javítása — amely tulajdonképpen napi rutinfeladat kellene, hogy legyen — sem ment túlságosan gyorsan. Most a földgáz bevezetésével a feladatok igencsak megszorodtak. Hiszen, mint ahogyan arról már beszámoltunk, az idén 3500—4000 háztartásba jut el a földgáz, jövőre pedig a még hátralevő 5 ezer háztartásba is. A földgázvezetékek megépítésével pedig megszűnnek az eddigi korlátozások. Minden lakásba be lehet majd vezetni a gázfűtést is. Ehhez a nagy munkához az eddigi gázszerelői kapacitás már semmikeppen sem lenne elég. Éppen ezért a városi tanács végrehajtó bizottsága enge-

délyezte az ingatlankezelő vállalatnak, hogy gázszerelő részleget állítson fel. A részleg már hozzá is látott munkájához.

Egyelőre sajnos csak hat munkással dolgoznak. A létszámot viszont harminc dolgozóra tervezték. Ez a létszám kellene ahhoz, hogy a részleg meg tudjon birkózni a rábáruló feladatokkal. Vagyis kezdetben évi 5 millió forint értékű munkát végezzen, azután később megfelelően felfuttassa termelését. Győzőn lépést tartani a növekvő követelményekkel.

A részleg már így is hozzákezdett munkájához. Részt vesznek a gázprogram lebonyolításában. Ha szükséges, felújítják és kicserélik az épületekben levő csőhálózatot, beszerelik a fűtéshez szükséges vezetékeket és így tovább. Egyelőre az azonban még nem tisztázódott, hogy az átállás költségeiből kit, mi terhel. Efelől rendelet intézkedik majd.

Feltétlenül hasznos volt létrehozni a gázszerelő részleget. Munkájával nyilván tehermentesíti a többi vállalatot, és egyben hozzájárul ahhoz, hogy a földgázprogram lebonyolítása Szegeden lehetőség szerint zavartalan legyen.

Sz. I.

Gépipari termékek exportja

A Gépipari Tudományos Egyesület szombaton tartotta X. küldöttközgyűlését a Technika Házában.

A megnyitót dr. Varga József egyetemi tanár, a GTE elnöke mondotta, majd dr. Kovács István, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese a technológiai fejlesztés feladatairól tartott előadást.

Elmondotta, hogy a gépipari termékei iránt nagy-

mértékben nőtt a kereslet. Exportcikkjeiknek 80 százalékat a szocialista országokba szállítják, de jelentős mértékben — öt év alatt 67,5 százalékkal — nőtt a kék exportjuk is. Ez mindekelül annak köszönhető, hogy átalakulóban van a gyártmányszerkezet, jó néhány termék korszerűbbé vált. Fontos viszont a technológia tökéletesítése.

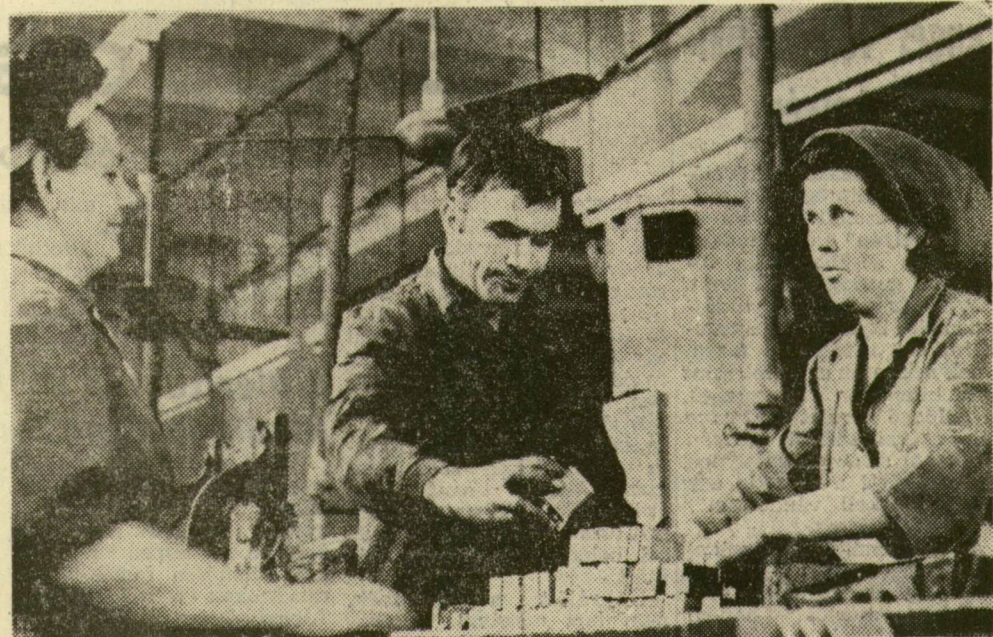
—, hogy a lányok-asszonyok helyzete általában nehezebb, mint a férfiaké. A családalapítás, majd később a születés és növekvő gyermek, a háztartás halmozódó gondja, a bevásárlástól a takarításig — sajnos sokkal inkább teher az asszony, mint a férj vállán. Ezért az egyenrangúság ma már nem jog kérdése, hanem szinte kizárólag gondolkodásunkon múlik a valóra váltása. A házastárs, a megkezdett — a segítségnyújtás gazdag variációját joggal elvárhatja. Amennyire fontos, hogy a férj, az apa is kivegye részét az otthoni munkából, hogy egyenlő lehetőségekkel éljék az életüket, legalább ilyen lényeges, hogy az üzem is segítse az ott dolgozó nőket. Hogy legyen a textiles ifibrigádnak egy kultúrszoba, ahol összejöhetnek; hogy legyen valaki, aki megkezdett velük a tanulást; hogy a szakmai képzés elismerését lássák; hogy az előbbrejutás egyenrangúsága is meglegyen; és mindezek mellett legyen óvoda és bölcsőde, törődjenek szociális és munkakörülményeikkel.

Mostanában egyre szélesebb körű mozgalom kezd kialakulni: az üzemek jelentős anyagi támogatással hozzájárulnak bölcsődék, óvodák építéséhez. Nagy gondot vesznek le az asszonyok válláról, mert nyugodtan dolgoznak, de nagy gondtól szabadulnak meg azok a vállalatok is, mert kapnak elegendő munkáskezet.

Ime: a jól felfogott érdek is azt diktálja, hogy élni lehet, s élni kell az adott lehetőségekkel.

A X. pártkongresszus a nők kérdésével kapcsolatban megállapította, hogy az utóbbi időben a helyzetük javult. De azt is kimondja a kongresszus határozat: „hosszú, szívós munka kell még ahhoz, hogy az egyenjogúság elve teljes mértékben érvényesüljön mindazokon a területeken, ahol a nők dolgoznak, illetve társadalmi és politikai tevékenységet fejtenek ki”.

Bán János

Fokok és percek

A gyufagyár öreg falú, tágas csarnokaiban — éppúgy, mint másutt — ott állnak a teremtő gépek mellett a kommunisták is. Első látásra nem ismernéd meg őket. Ha rejtett kamerákkal dolgoznál, utóbb megismerhetnéd, arról, hogy az ő kezüket a lendülő gépeknél is jobban mozditja a bentről parancsoló kötelesség. Tevékenyebbek, többretörékvők.

Nem is lehet ez másként. „Mutasson példát a munkában, hivatásának teljesítésében: védje a szocialista társadalom érdekeit” — mondja az MSZMP szervezeti szabályzata. Egy munkanap azért csak 480 perc. Honnan jut akkor erő és idő a pártmunkára? Nyilván csak a minden percüket pörölő családától: asszonytól, férfitől, gyerektől. Önmaguktól.

HELYZETI ENERGIÁK

Tudja ezt a portán jelentkező, kérdező-kopogtató riporter is. Tudja, hogy a kevés is értékes. De vallja a kongresszus határozatának felfröppent szavaival: „A pártélet fejlesztése megköveteli, hogy a pártvezetők munkájában növekedjen a tagság folyamatos, aktív részvétele, a pártfeladatok rendszeres vállalása és végzése”.

— Növekszik-e? Milyen a legkisebb, tehát legelőbb sejtetek, a pártcsoportok szerepe, tevékenysége? S mit tesznek személy szerint maguk a párttagok?

A párttitkár M. Kovács József az üzemről jön. Magas, szikár, fekete ember. Mellényét kigombolva telep-szik asztalhoz. Arca kicsit fáradtnak tűnik de a szeme élénk, nyílt csillogású.

— Hetvenhárom tagja van a pártcsoportnak — mondja a titkár — nyolc pártcsoportunk van, általában 7—8 embert fog össze egy-egy bizalmi.

M. Kovács Józsefet mindig egyenesbeszédű embernek ismertem. Ezúttal se kerülgeti a forró kását. Mondja, hogy a X. pártkongresszus előtt jobbára a tagdíjbeszedésben merült ki a bizalmiak munkája. Most ébresztik az igényességet: szeretnék igazán hasznosítani a pártcsoportokban rejlő helyzeti energiát. Vagyis: a formálást felcserélni az érdemi munkálkodással.

— Elhatároztuk, hogy havonta bizalmiértekezletet tartunk, ilyenkor kapnak tájékoztatást a legfontosabb kérdésekről, tennivalókról — magyarázza.

Pártcsoportülések azonban még nincsenek. Szervezésük a következő hónapok feladata lesz a gyufagyárban. Egyelőre — ez történt a legutóbbi bizalmiértekezleten — a funkciók körül igyekeztek rendet teremteni. Tehermentesíteni a „halmozástól” elnehezült vállú bizalmiakat — mert volt, akire több há-

rult a kellenél —, hogy nagyobb erő jusson a felelős munkára.

BESZÉLGETÉS A BIZALMIVAL

Lévai Gézáné felé mutat a párttitkár.

— Vele most lehet beszélgetni, éppen szerelik a gépet.

Keskeny, derűs arc, fehér-pettyes kék kendő, megfakult munkaköpeny. Félrehúzóva, a zajhoz mért hangon először is arról kérdezem a bizalmi: mikor van ideje-alkalma szót váltani a többiekkel, a körül serénykedő asszonyokkal, lányokkal?

— Leginkább csak munka után, műszak közben nemigen lehet elszabadulni ettől a géptől — mondja.

Újabb kérdés. A bizalmi-munkáról.

— Ismertetem a határozatokat, és amit a dolgozók kérdeznek, felvetnek, továbbítom a vezetőkhöz. Hat párttag van a csoportomban, mind itt dolgozunk a töltőosztályon, amit ránk bíznak, elvégezzük. Egy szakszervezeti bizalmi van köztünk. A többiek pártmunkát nem végeznek.

Utólag, a jegyzeteket lapozgatva megállít ez a mondat. Nyilván a külön vagy rendszeres pártmunkára gondolt itt Lévainé. Hiszen hozzájuk is gyakran fordulnak kérdésekkel a munkatársak; s a napi érvelés-magyarázás pártmunka a javából. Inkább azért mondhatta így ezt a mondatot, mert mindez spontán történik. Törökdni kellene arra, hogy a pártcsoport minden tagjának legyen — képesség és tudás szerinti — pártmegbíztatása; mindezekhez viszont a pártcsoport-megbeszélések kellenének.

— Mindannyian részt veszünk a pártoktatásban — mondja.

— Milyen témájú?

Gondolkodik egy kicsit.

— Gazdaságpolitikai alapismeretek.

— Tavaly is ugyanez volt?

Igen.

Jó ismerősként üdvözlöm a jelenséget. Erdemes töprengeni rajta. Mint tavaly, most is végighallgatják valamennyien. Munkaidő után, fáradó figyelemmel. Rá-ráismernek a korábban hallottakra. S bár a kongresszus új nézőpontokkal is gazdagíthatja az anyagot, bennem motoszkál a kérdés, szükséges-e ez, így, ebben a formában. Úgy hiszem, az idő egy részét érdemesebb lenne a pártcsoportmunka közvetlen, személyre szóló kialakítására szentelni.

NAGYOBB SZEREP

Lévai Gézáné 30 éve szorgoskodik a gyufagyárban. Domokos László művezető kürtőlönösen azért dicséri, mert az új dolgozók nevelésében jeleskedik. Maga mellé veszi a géphez, tanítja őket. Ez a többletmunka-vállalás — mondja — a többi párttagra is jellemző a töltőosztályon:

a munkahelyi gondok jelzésétől az éjszakai műszakban való helyettesítés vállalásával.

A dobozostályon Jójárt Ilona nagy munkában van. A címkezőgépnél fűrge gépkarok hozzá a kék skatulyákat, s lökik tovább őket, amint a címke rájuktapadt. Most jó néhány dobozt címke nélkül eresztett át a masina, kézzel kell ráillegetni a címkeket.

A serény kezű fiatal lány szintén párttag. Újságokat, folyóiratokat, könyveket terjeszt a néhány géppel hátrább dolgozó szőke kislánnyal, Terhes Annával együtt.

— Mind el szoktuk adni — fűzi hozzá —, már tudjuk, kit mi érdekel.

De a tartalomról elbeszélgetni nem jut idő.

Persze az agitáció formái is mások manapság. Horváth János szervó titkárral — olajos a keze, homlokán is egy folt, izzadságtörles közben kerülhetett oda — együtt valljuk ezt. Tévé, rádió, napilap igencsak jut a legtöbb családba.

— Meg kell azonban találni a módját, hogy itt az üzemben meginkább megértessük az emberekkel a párt politikáját — mondja. Ebben szerinte is nagyobb szerepet kell juttatni az egyes párttagoknak, bizalmiaknak.

Czakó Gyulánéről azt mondta a párttitkár: régi és agilis kommunista.

— 1945 óta vagyok párttag. Most szakszervezeti bizalmiként tevékenykedem. Voltam én pártbizalmi, szemináriumi előadó is. De most már a fiatalokon, a tanulatbakon a sor. Nekem ott az öt gyerek is. — Pergő nyelvvél beszél magáról a művezető. „Üvegalkitka csendjében”. A Munkaérdemrend, a Faipar Kiváló Dolgozója kitüntetés birtokosa.

Gyerekei közül kettő párttag. Czakó néni azonban nemcsak ilyen értelemben mondhatja, hogy kommunista: tákat nevelt, a gyufagyári párttagok közül is nem egy az ő neveltjének számítható. Most is külön örömmel mondja: a legutóbbi taggyűlésen három új fiatalat vetünk fel a pártha.

Egyiküknek, Csapó Irénnek, Csányi Mihályné volt az ajánlója.

— Kislánykora óta itt dolgozik, csak a legjobbakat tudom mondani róla, politikailag fejlett, úgy is mint KISZ-tag, szakszervezeti bizalmi. — Idei nekem is az ajánló szavakat. — Persze elbeszélgettem vele a párttag kötelességeiről, hogy mi is az, amire a piros könyv kötelez.

Nevelés, felállítás, megújulás — mindenek feletté is az új párttagok felvétele. De ahhoz, hogy még aktívabb, eredményesebb legyen a pártmunka, kinek-kinek egy-egy többet kell adnia magából.

Hogy a fokozás miként lehetséges arra már keresik a feleletet a gyufagyárban. Bizást mondom: meg is fogják találni.

Simai Mihály